

врахування об'єктивних і суб'єктивних закономірностей, принципів, методів, організаційних форм і засобів навчання, та студенти, які в процесі навчання засвоюють знання, уміння та навички, регламентовані навчальними планами та програмами.

О. В. Сиволовська

ВПРОВАДЖЕННЯ АКТИВНИХ ФОРМ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Активне навчання являє собою таку організацію та ведення навчального процесу, яка спрямована на всебічну активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів за допомогою широкого, бажано комплексного, використання як педагогічних, так і організаційно-управлінських засобів.

Вибираючи метод навчання, викладач враховує час, відведений на вивчення даної теми, а також значимість навчального матеріалу для подальшої професійної або навчальної діяльності студента. Але необхідно пам'ятати, що навчання - це не лише засвоєння знань і умінь, а й розвиток, виховання студентів. Вирішенню даних завдань сприяє активне навчання, яке знаменує собою перехід від переважно регламентуючих, алгоритмізованих, програмованих форм і методів організації дидактичного процесу до розвиваючих, проблемних, дослідницьких, пошукових, що забезпечує народження пізнавальних мотивів та інтересів, умов для творчості в навчанні.

Технологія активного навчання передбачає використання активних методів навчання (*метод проектів, моделювання професійних ситуацій, рольові та ділові ігри, проведення «круглих столів»* тощо), орієнтованих на особистість студента, на його активну участь у саморозвитку, отримання якісних знань, професійних умінь, творче вирішення конкретних проблем.

Таким чином, активні методи навчання дозволяють:

- розвивати мислення студентів;
- сприяють їх залученню до вирішення проблем, максимально наближених до реальних виробничих ситуацій;
- розширюють і поглиблюють професійні знання, розвивають практичні навички та вміння;
- сприяють активізації навчального процесу, спонукають студентів до творчої участі в ньому і забезпечують розвиток і саморозвиток особистості студента на основі виявлення його індивідуальних особливостей і здібностей;
- сприяють розвитку вміння рефлексувати, що допомагає студентам знайти індивідуальний стиль професійної діяльності, дозволяє досягти адекватної професійно-особистісної самооцінки, прогнозувати й аналізувати результати своєї діяльності, підвищує рівень самоорганізації.

Варто підкреслити, що під час заняття з використанням активних методів навчання від викладача потрібно набагато більше активності і творчості, ніж тоді, коли воно проходить пасивно, у формі переказу вчитаних в книгах або давно відомих істин. Інтерактивні методи матимуть найбільший ефект не тільки навчальний, а й виховний, коли викладач впливатиме на обговорення не тільки висловлювань науково-аргументованої точки зору, але і виражень особистого ставлення до проблеми, своєї світоглядної та моральної позиції.

Форми участі викладача в дискусії студентів можуть бути найрізноманітнішими, але ні в якому разі не нав'язуванням своєї думки. Найкраще це робити шляхом тонко розрахованого управління ходом дискусії, через постановку проблемних питань, які потребують продуктивного мислення, творчого пошуку істини. Це, як показує практика, можливо тоді, коли викладач висловлює свою точку зору лише в порядку висновків з висловлювань студентів і аргументованого спростування помилкових суджень. Зрозуміло, його позиція може збігатися з думками студентів, оскільки вони з'явилися в результаті навідних запитань викладача. Але саме такими прийомами можна не тільки направляти змістовий, інтелектуально-пізнавальний бік обговорення теоретичних питань, а й конструювати спільну продуктивну діяльність, тим самим впливаючи на особистісну позицію студентів, перетворюючи їх навчальну діяльність в навчально-виховну.

У. Л. Сторожилова

ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

Освіта є надзвичайно важливою часткою глобального відновлення та розвитку суспільства. Рейтинг фінансової, політичної забезпеченості країни безпосередньо залежить від освіченості її громадян. Українська сучасна система вищої освіти є одним з найголовніших чинників зростання людського капіталу, залучення нових ідей, динамічного розвитку економіки і суспільства в цілому.

Сьогодні інтелектуально освічена культурна людина зобов'язана спостерігати, аналізувати, вносити пропозиції, відповідати за прийняті рішення й уміти долати конфлікти й суперечності. Головний принцип інноваційної освіти полягає у формуванні світогляду, ґрунтованого на багатокритерійності рішень, терпимості й відповідальності за свої дії. Нова освітня система передбачає набуття компетентності, ерудиції, формування творчості та культури особистості у складі організації інформаційного простору знань.

Освіту можна вважати спрямованою на інтереси особистості, якщо через неї можна розв'язувати такі завдання: